

ผนวก ข

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.¹

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

เหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันมีการประกอบธุรกิจการค้าและบริการโดยการนำธุรกิจที่ตนเองประกอบอยู่หรือธุรกิจของต่างประเทศมาให้สิทธิในการประกอบธุรกิจนั้นแก่บุคคลอื่นที่เรียกว่า "ธุรกิจแฟรนไชส์" เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งการประกอบธุรกิจในลักษณะดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้มีการขยายการประกอบธุรกิจในลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้น และโดยที่ในปัจจุบันยังไม่มี บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับและให้ความคุ้มครองในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้อย่างเพียงพอ จึงสมควรตรากฎหมายขึ้นเพื่อคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

¹ ที่มา <<http://www.lawamendment.go.th/moc/topicpop.asp?id=351>>, มิถุนายน 2550.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่

(๑) การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งแฟรนไชส์ชอร์มีภูมิลำเนาและทำสัญญานอกราชอาณาจักรเพื่อให้สิทธิแฟรนไชส์ซีเข้ามาประกอบธุรกิจที่ได้รับสิทธินั้นในราชอาณาจักรด้วยตนเอง

(๒) การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แฟรนไชส์” หมายความว่า

(๑) การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า “แฟรนไชส์ชอร์” ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า “แฟรนไชส์ซี” ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ตนมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาหรือเขตพื้นที่ที่กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจ ของแฟรนไชส์ชอร์ และแฟรนไชส์ซีมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่แฟรนไชส์ชอร์

(๒) การประกอบธุรกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“แฟรนไชส์ชอร์” หมายความว่า ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

“แฟรนไชส์ซี” หมายความว่า ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ

“ทรัพย์สินทางปัญญา” หมายความว่า ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตรและความลับทางการค้า ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การประกอบธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบการค้า การบริการ หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า ประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงินด้วย

“การเปิดเผยข้อมูล” หมายความว่า การใดๆ ซึ่งแฟรนไชส์ชอร์มีหน้าที่เปิดเผยให้แฟรนไชส์ซีทราบเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซี และให้หมายความรวมถึงการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติงาน และการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หรือผู้ประกอบธุรกิจอื่นในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจดูเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณี

บัตรประจำตัวของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑

คณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมการค้าภายใน ผู้แทนสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๓) ให้บรรดาสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์เสนอชื่อผู้ที่สมควรต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์วิธีการเสนอชื่อบุคคล ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการตามมาตรา ๙ (๓) และ (๔) มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะไม่เข้าร่วมประชุมห้าครั้งติดต่อกัน บกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๒ ในการประชุมคณะกรรมการถาวรคณะกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจพาณิชย์ต่อรัฐมนตรี

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจพาณิชย์

(๓) กำกับดูแลและติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๕) พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซี ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม รวมทั้งการพิจารณาอนุมัติให้สำนักงานดำเนินคดีแฟรนไชส์ซอร์ที่ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมแทนแฟรนไชส์ซี

(๖) แจ้ง โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีคุณสมบัติหรือมีพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในวงการธุรกิจแฟรนไชส์

(๗) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๑๗ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๒) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การเอกชนทั้งในและต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ทั้งในและต่างประเทศ
- (๓) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๔) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ติดตามสอดส่องพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เพื่อให้มีการปฏิบัติตามเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) รับเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี และเสนอเรื่องที่เหมาะสมควรดำเนินคดีแทนแฟรนไชส์ซีให้คณะกรรมการพิจารณา
- (๗) ดำเนินคดีแทนแฟรนไชส์ซีตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๓(๕)
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรืออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

ในการดำเนินคดีแทนแฟรนไชส์ซีในศาลตาม (๗) ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

หมวด ๓

การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้ชื่อหรือคำที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศซึ่งมีความหมายหรือทำให้เข้าใจได้ว่า ผู้นั้นประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจ หรือในดวงตรา บ้ายชื่อ หนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง จดหมาย ใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ เว้นแต่เป็นการใช้เพื่อขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) โฆษณาหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมในการทำธุรกิจโดยแอบอ้างว่าเป็นแฟรนไชส์

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ เว้นแต่จะได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนทำการชักชวนหรือโฆษณาด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนเรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ จากแฟรนไชส์ซีหรือบุคคลใดๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาตามมาตรา ๒๓ เว้นแต่จะเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามที่ได้จดทะเบียนไว้

มาตรา ๒๒ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่จะได้มีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดในขณะชักชวนหรือโฆษณาตามมาตรา ๒๐ วรรคสองแล้ว

มาตรา ๒๓ สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีจะต้องทำเป็นหนังสือและมีการระบุในเรื่องและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) วันที่ทำสัญญาและวันที่สัญญาจะมีผลใช้บังคับ

(๒) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซอร์ที่มีต่อแฟรนไชส์ซี

(๓) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซีที่มีต่อแฟรนไชส์ซอร์

(๔) ระยะเวลาและเขตพื้นที่ที่แฟรนไชส์ซอร์ให้สิทธิแฟรนไชส์ซีใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในการประกอบธุรกิจ

(๕) เงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ซีต้องจ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์

(๖) การต่อสัญญา การเลิกสัญญา การโอนสิทธิ และการจ่ายคืนค่าธรรมเนียมเมื่อเลิกสัญญากรณีแฟรนไชส์ซอร์เป็นฝ่ายผิดสัญญา

มาตรา ๒๔ สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ได้ทำเป็นหนังสือหรือไม่ได้ระบุเรื่องและรายละเอียดตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓ หรือมีข้อสัญญาที่มีให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้สัญญานั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มิชอบด้วยกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการให้ผู้อื่นใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ ให้แฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียนการให้สิทธิดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย

มาตรา ๒๖ เมื่อแฟรนไชส์ซีตกลงทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับแฟรนไชส์ซอร์แล้ว แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแก่แฟรนไชส์ซีภายในหกสิบวัน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว แฟรนไชส์ซอร์ไม่ดำเนินการ แฟรนไชส์ซีมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและแฟรนไชส์ซอร์จะต้องคืนเงินค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ ค่าตอบแทนและเงินใดๆ ที่รับไว้ทั้งหมดแก่แฟรนไชส์ซี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ แฟรนไชส์ซีที่จะเรียกร้องค่าเสียหายกับแฟรนไชส์ซอร์

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์บังคับให้แฟรนไชส์ซีต้องซื้อ เช่าหรือเช่าซื้ออุปกรณ์ สินค้าหรือบริการใดๆ จากแฟรนไชส์ซอร์หรือที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ สินค้า หรือบริการที่จำเป็นเพื่อให้การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซีเป็นไปตามลักษณะ รูปแบบ มาตรฐานและคุณภาพตามที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด

มาตรา ๒๘ ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ซอร์โอนกิจการหรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีด้วย

มาตรา ๒๙ แฟรนไชส์ชอร์ต้องจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อให้แฟรนไชส์ซีสามารถปฏิบัติตามที่แฟรนไชส์ชอร์กำหนดได้

คู่มือการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งต้องระบุเรื่องและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด คู่มือการปฏิบัติงานต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอาจประกาศกำหนดให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในรูปแบบอื่นนอกจากจัดทำเป็นหนังสือก็ได้

มาตรา ๓๐ ในการชักชวน โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูล หากแฟรนไชส์ชอร์รับรองหรือยืนยันว่าแฟรนไชส์ซีจะได้รับผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจที่ได้รับสิทธิไว้เป็นจำนวนที่แน่นอน เมื่อแฟรนไชส์ซีได้ประกอบธุรกิจแล้วปรากฏว่าไม่ได้รับผลตอบแทนตามจำนวนที่แฟรนไชส์ชอร์รับรองหรือยืนยันโดยไม่ใช่ความผิดของแฟรนไชส์ซี ให้แฟรนไชส์ซีมีสิทธิเรียกให้แฟรนไชส์ชอร์ชดใช้เงินส่วนที่ขาดหรือบอกเลิกสัญญา ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิแฟรนไชส์ซีที่จะเรียกค่าเสียหายจากแฟรนไชส์ชอร์

มาตรา ๓๑ ห้ามแฟรนไชส์ซีและตัวแทนเปิดเผยข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่แฟรนไชส์ชอร์ได้ระบุนำห้ามเปิดเผยไว้ในสัญญา

หมวด ๔

การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๓๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๓ บุคคลใดประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียน

ในกรณีที่มีการแก้ไขรายการที่จดทะเบียนไว้ตามวรรคหนึ่งหรือเลิกประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงหรือเลิกต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด

มาตรา ๓๓ ผู้ซึ่งจะยื่นจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์กรณีเป็นบุคคลธรรมดา และกรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียนประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) ประกอบธุรกิจที่จะนำมาเป็นแฟรนไชส์ด้วยตนเองโดยมีสาขาอย่างน้อยสองสาขาไม่น้อยกว่าสองปี และสาขามีกำไรติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองรอบปีบัญชีก่อนวันที่ยื่นขอจดทะเบียนประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ทั้งนี้การแสดงผลฐานผลกำไรของสาขาให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด

(๙) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปให้ผู้อื่นใช้ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้

(๑๐) มีคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๒๙

(๑๑) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอจดทะเบียน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่ง และไม่เคยเป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลซึ่งเคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับ หรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

มาตรา ๓๔ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้นายทะเบียนพิจารณาและตรวจสอบในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ความถูกต้องครบถ้วนของคำขอจดทะเบียน รายการจดทะเบียนและเอกสารประกอบ
- (๒) คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓
- (๓) สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นไปตามมาตรา ๒๓
- (๔) การมีอยู่ของคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๒๙
- (๕) การมีอยู่ของแผนการดำเนินธุรกิจที่แฟรนไชส์ซอร์จะใช้ในการส่งเสริมและควบคุมการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซี

(๖) การประกอบธุรกิจที่จะนำมาเป็นแฟรนไชส์ของผู้ยื่นคำขอ

ในกรณีที่นายทะเบียนได้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

ในกรณีที่นายทะเบียนได้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ไม่ถูกต้องนั้นให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่ง เมื่อผู้ยื่นคำขอได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแล้วให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเวลาที่กำหนดให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามคำสั่ง

ในการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นายทะเบียนอาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างก็ได้

มาตรา ๓๕ ในการจดทะเบียนให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งได้จดทะเบียนแล้วมีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนดต่อนายทะเบียนภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปี ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้คำนวณตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๗ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์รายใดซึ่งได้จดทะเบียนแล้วประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓ หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับแฟรนไชส์ซี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่แฟรนไชส์ซีหรือประชาชน ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่เพิกถอนให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอน

เมื่อนายทะเบียนเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ชอร์รายใด ให้แฟรนไชส์ซีซึ่งได้ทำสัญญากับแฟรนไชส์ชอร์รายนั้นมีสิทธิที่จะให้แฟรนไชส์ชอร์ผูกพันตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีต่อไปหรือบอกเลิกสัญญาก็ได้

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียนทำการชักชวน โฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการเพิกถอนการจดทะเบียน

หมวด ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนแล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๐ หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการหรือไม่ยอมให้ ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสอบถามหรือเรียกให้ส่งตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๔๖ แพรนไซส์ซอร์หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๔๗ แพรนไซส์ซีหรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ประกอบธุรกิจแพรนไซส์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบธุรกิจแพรนไซส์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ประกอบธุรกิจแพรนไซส์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาทและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๕๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ผู้ประกอบธุรกิจแพรนไซส์ซึ่งประกอบธุรกิจอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแพรนไซส์ตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๓๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับและในระหว่างที่ยังไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบวันมิให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้น
ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยไม่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามวรรคหนึ่ง จะไม่มีผลกระทบต่อการ
ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่มีอยู่ก่อนการจดทะเบียน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท

(๒) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ครั้งละ ๑,๐๐๐.๐๐ บาท